

PROGRAM ROZVOJE OBCE
Malá Losenice
2023-2033

OBSAH

PŘEDMLUVA	3
1 CHARAKTERISTIKA OBCE	4
1.1 Krátce z historie	4
1.2 Kulturní a přírodní památky	5
1.3 Klimatické podmínky	7
2 OBYVATELSTVO	8
2.1 Základní informace o obyvatelstvu obce.....	8
2.2 Struktura obyvatelstva podle pohlaví a rodinného stavu	9
2.3 Přirozený pohyb obyvatelstva	9
2.4 Vzdělání	11
3 STRUKTURA ZAMĚSTNANOSTI	13
3.1 Pracovní síly	13
3.2 Nezaměstnanost.....	13
4 MÍSTNÍ EKONOMIKA	15
4.1 Zemědělství	15
4.2 Podnikatelské subjekty v obci	16
4.3 Rozpočet obce	16
5 DOMÁCNOSTI A BYDLENÍ	18
6 ÚZEMNÍ PLÁN A ROZVOJ OBCE	19
7 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	20
7.1 Voda.....	20
7.2 Kanalizace	20
7.3 Ostatní sítě	20
8 DOPRAVA	21
8.1 Silniční doprava	21
8.2 Železniční doprava.....	21
8.3 Ostatní doprava	21
9 VYBAVENOST A SLUŽBY	22
9.1 Budova obecního úřadu	22
9.2 Školství.....	22
9.3 Lékařská a sociální péče	24
9.4 Sport a kultura	24
9.5 Ostatní	28
10 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	30
10.1 Odpady	30
10.2 Ověduší	30
11 MÍSTNÍ SPRÁVA	31
11.1 Spolupráce.....	31
12 SHRNUÍ	32
12.1 Analytická východiska pro SWOT analýzu	32

12.2	SWOT analýza	32
13	STRATEGICKÁ ČÁST	34
13.1	Strategická vize.....	34
13.2	Stanovení priorit.....	34
13.3	Definování specifických cílů.....	34
14	VYUŽITÍ, MONITORING A HODNOCENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU OBCE	37
14.1	Využití strategického plánu obce	37
14.2	Monitoring a hodnocení realizace strategického plánu obce	37
15	ZÁVĚR.....	38
16	PŘÍLOHY	39

PŘEDMLUVA

Program rozvoje obce Malá Losenice je koncepčním strategickým dokumentem obce. Tento dokument je nástrojem řízení rozvoje obce. Smyslem tvorby tohoto dokumentu bylo na základě popsání situace v obci, názorů občanů a společné diskuse formulovat představy o budoucnosti obce včetně navržení aktivit, které pomůžou tyto představy dosáhnout.

Tento strategický dokument vychází z předchozího dokumentu: Program rozvoje obce Malá Losenice 2016–2022 a navazuje na něj, je jeho aktualizací.

Program rozvoje obce Malá Losenice, který byl v prvním verzi vytvářen na přelomu roku 2016/2017, byl v roce 2023 aktualizován o nové informace. Byla provedena nová SWOT analýza v území obce a byly projednány a aktualizovány projektové záměry obce.

V analytické části tohoto dokumentu je popsán současný stav obce, hodnoceny jsou zde silné a slabé stránky, možná rizika a perspektivy rozvoje.

Ve strategické části je pak formulována VIZE obce, tedy jak by obec měla vypadat přibližně za deset let, a jsou zde také stanoveny problémové okruhy a k nim pak projektové záměry.

Ke strategické části dokumentu jsou volně připojeny projektové záměry, v nichž jsou charakterizovány jednotlivé akce, s nimiž v horizontu zhruba dvou následujících volebních období obec počítá a které jsou potřebné k tomu, aby se podařilo naplnit strategickou vizi formulovanou v tomto strategickém dokumentu.

Zpracování programu rozvoje předcházela již první verze Programu rozvoje obce Malá Losenice na roky 2016–2022, která byla podložena dotazníkovým šetřením mezi místními obyvateli s cílem zachytit jejich názory a podněty na budoucí rozvoj obce. Aktualizovaná verze byla řešena s obyvateli v rámci různých komunitních setkání, která v obci probíhala, a to spíše neformální cestou. Cílem bylo získat nové informace, ověřit ty „staré“ a následně zpracovat dokument rozvoje obce, který by byl aktuální.

Strategický plán obce Malá Losenice vznikl v součinnosti zastupitelů obce a zpracovatelů, Havlíčkův kraj o.p.s., do jehož územní působnosti obec Malá Losenice patří.

V textu bylo využito fotografií a dalších obrazových a mapových podkladů z internetových stránek úřadu obce a dalších internetových zdrojů.

Tento Program rozvoje obce Malá Losenice na roky 2023–2033 byl schválen Zastupitelstvem obce Malá Losenice na svém zasedání dne 14. 4. 2023.

1 CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Malá Losenice se nachází na Českomoravské vrchovině asi 10 km západně od Žďáru nad Sázavou a 4 km severně od Přibyslavi. Rozkládá se v nadmořské výšce 582 metrů. Na území žije 272 obyvatel. Rozloha katastrálního území činí 765 ha. Obec je součástí územního obvodu obce s rozšířenou působností Žďár nad Sázavou v Kraji Vysočina. Výkonné orgány státní správy – finanční úřad, úřad práce, stavební úřad, matriční úřad, správa sociálního pojištění a katastrální úřad jsou ve Žďáře nad Sázavou.

Tabulka 1 Základní informace o obci Malá Losenice

ZUJ (kód obce)	59608
NUTS 5	CZ0635596086
NUTS 4 (LAU 1)	CZ0635 okres Žďár nad Sázavou
NUTS 3	CZ063 Kraj Vysočina
NUTS 2	CZ06 Jihovýchod
Obec s pověřeným obecním úřadem	Žďár nad Sázavou
Obec s rozšířenou působností	Žďár nad Sázavou
IČ	00545171
Katastrální plocha (ha)	765
Počet bydlících obyvatel k 1. 1. 2016	272
Nadmořská výška	582 m
Zeměpisné souřadnice (WGS-84)	15° 47' 48" E, 49° 35' 60" N
První písemná zpráva	1352
Počet katastrů	1
Počet územně technických jednotek	1
Počet částí obce	1
PSČ (pošta Velká Losenice)	592 11

Zdroj: ČSÚ, 2016

1.1 Krátce z historie

Malá Losenice patrně vznikla na přelomu 13. a 14. století. První písemná zmínka je z roku 1352. Obec byla založena na vykácených lesních pozemcích. S největší pravděpodobností ji založili horníci, kteří se z důvodu úbytku těžené rudy rozhodli věnovat zemědělství. V Malé Losenici se nikdy nenacházely významné stavby či panská sídla, proto se písemné záznamy v historických pramenech a kronikách objevují sporadicky a z mnohem pozdější doby. Založení školy v Malé Losenici a první vyučování je datováno do roku 1766. V roce 1826 byla postavena nová budova školy. Později sloužila jako hostinec a kulturní zařízení. V současné době se v této budově nachází soukromé truhlářství. Další nová budova školy s bytem pro rodinu řídícího byla postavena v roce 1903, o rok později začalo vyučování. Z důvodu malého počtu dětí byla v roce 1980 ukončena výuka. V roce 1895, kdy v Malé Losenici žilo kolem 600 obyvatel, byl založen i místní Sbor dobrovolných hasičů.

Podrobnější informace o historii obce Malá Losenice a blízkého okolí je možné najít v publikacích Historické listy Malé Losenice 1 a 2, které na základě historických pramenů, archivů a kronik sepsal pan Miloslav Kubát a v knize Osudy lidí pod Peperkem od pana Václava Němce.

Významní rodáci

Mikuláš Fleischingerz Auersbachu

Pernštejský purkrabí, který roku 1645 hájil hrad proti Švédům. Pernštejn se stal útočištěm okolního obyvatelstva a roku 1655 byl prohlášen moravskou pevností, kterou zůstal až do r. 1760.

MUDr. Stanislav Mentl

Narozen 10. 11. 1894 v Malé Losenici, zemřel 12. 9. 1981 v Řevnicích. Vystudoval Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy. Od roku 1920 působil jako lékař – internista se specializací na kardiologii. Proslul podáváním medikamentů na anginu pectoris složených z malé dávky barbiturátu luminalu a výtažku z rulíku. V roce 1929 stál u zrodu Československé kardiologické společnosti a vybudoval rovněž kardiologické oddělení v nemocnici na Královských Vinohradech, které od roku 1935 vedl. V září 1938 se stal ministrem veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy v první vládě Jana Syrového. Na postu setrval do 4. října 1938. Po roce 1945 mu byla zakázána pedagogická a vědecká činnost. Rehabilitován byl až posmrtně v roce 1991.

Josef Ondra

Konstruktér a profesor. Narozen 23. 1. 1913 v Malé Losenici, zemřel 9. 1. 1970 v Brně. Ing., doktor techniky, profesor katedry obrábění kovů, je autorem odborných publikací z oboru.

1.2 Kulturní a přírodní památky

Na území katastru se nachází dvě kulturní památky zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek ČR. Jedná se o kříž u kapličky zapsaný pod rejstříkovým číslem 17290/7-4202 a ve volné krajině při silnici do Velké Losenice se nachází kříž s rejstříkovým číslem 26046/7-4203.

Obrázek 1 Kříž u kaple

Památkou místního významu je kaple Nanebevzetí Panny Marie, která byla vysvěcena 6. července 1924. Poslední rozsáhlá oprava byla provedena v roce 2007. V roce 2004 byla obnovena činnost spolku s názvem: Jednota pro udržování a opravování římsko-katolické kaple „Nanebevzetí Panny Marie“ v Malé Losenici v roce 2004.

Obrázek 2 Kaple Nanebevzetí Panny Marie v Malé Losenici

Zdroj: archiv obec Malá Losenice

Obrázek 3 Kříž směrem k Velké Losenici

Zdroj: archiv obec Malá Losenice

Chráněná krajinná oblast Žďárské vrchy

Mezi významné přírodní památky řadíme Chráněnou krajinnou oblast Žďárské vrchy. Jedná se o oblast Českomoravské vrchoviny zahrnující téměř celé Žďárské vrchy mezi obcemi Žďár nad Sázavou – Havlíčkova Borová – Hlinsko – Políčka a Nové Město na Moravě s harmonickou krajinou s lesy, loukami, pastvinami, častými rybníky a potoky s mokřadní vegetací a s charakteristickým způsobem osídlení.

Přírodní rezervace Branty

Severovýchodně od středu obce ve vzdálenosti cca 1,2 km se v lese nalézá luční enkláva nazvaná Branty. Jedná se o podmáčenou, prameništní louku s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů organismů. Rozkládá se na plošce 2,9 ha mezi obcemi Malá Losenice a Vepřová v jihozápadní části CHKO Žďárské vrchy. Na lokalitě můžeme najít typickou skladbu vlhčích lučních porostů vyšších poloh Českomoravské vrchoviny. Z nejvýznamnějších chráněných rostlin zde nalezneme např. rosnatku okrouhlolistou (*Drosera rotundifolia*), toliji bahenní (*Parnassia palustris*), pětiprstku žežulník (*Gymnadenia conopsea*), vstavač májový (*Dactylorhiza majalis*). Z chráněných živočichů se na území vyskytuje např. rosnička zelená (*Hyla arborea*), čolek horský (*Triturus alpestris*), ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*), zmije obecná (*Vipera berus*), bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*).

Předmět ochrany:

Společenstva vlhkých a zrašeliněných luk s bohatým výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin.
Datum vyhlášení: 5. 4. 1994 (2004).

1.3 Klimatické podmínky

Katastr obce Malá Losenice částečně (44 %) zasahuje do Chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, které klimaticky patří k chladnějším, vlhčím a značně větrným územím. Průměrná roční teplota v obci se pohybuje okolo 6,8°C. Vegetační období trvá cca 200 dnů. Průměrný roční úhrn srážek se obvykle pohybuje v intervalu 650-875 mm. Sněhová pokrývka dosahuje okolo 35 cm, nejčastěji v období od listopadu do poloviny dubna. Za posledních 10 let zaznamenáváme spíš mírné zimy, s malým množstvím sněhové pokrývky, častější bývají rychlé přechody mezi ročními obdobími.

Geomorfologicky patří území západním okrajem do Přibyslavské pahorkatiny.

2 OBYVATELSTVO

2.1 Základní informace o obyvatelstvu obce

K 1. 1. 2017 obec Malá Losenice čítala 269 obyvatel. Přesně tento počet obyvatel měla obec v roce 2011. V roce 2017 byl průměrný věk obyvatel obce 43,6 let, v souladu s úbytkem počtu obyvatel průměrný věk v obci vzrostl.

Obec Malá Losenice měla nejvyšší počet obyvatel v roce 1880, poté nastala stagnace a následný pokles obyvatel, po roce 1980 až téměř na polovinu oproti začátku sledovaného období.

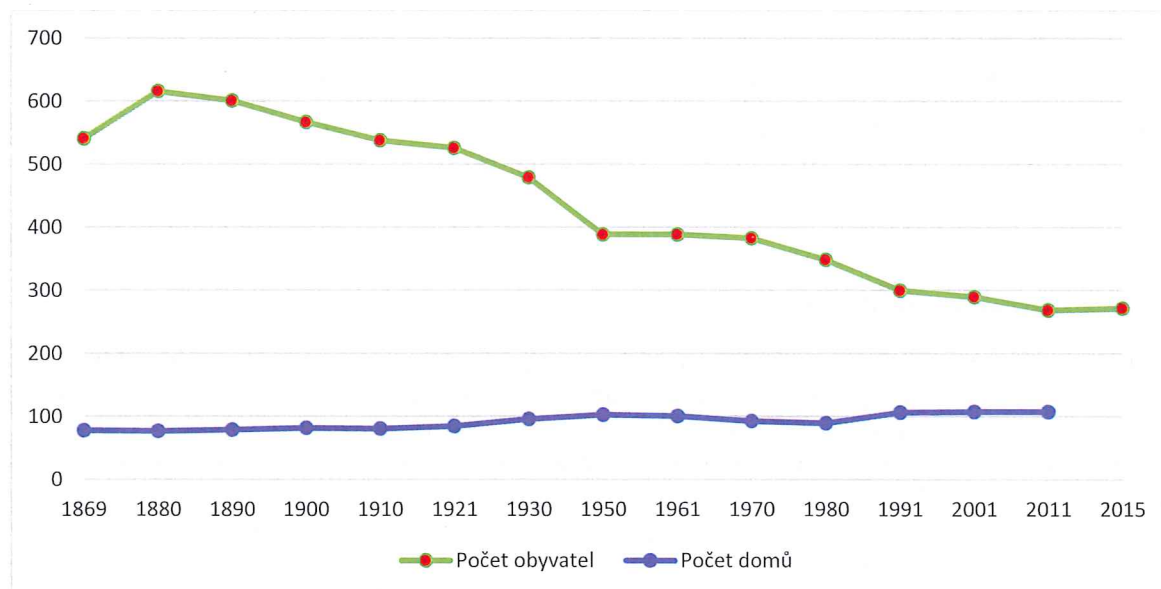
Zatím co počet obyvatel klesal, docházelo k nárůstu výstavby domů. Nárůst šel nahoru pomalu a v posledních 25 letech se zastavil na počtu 108 domů, a to z důvodu rekonstrukcí či demolic starých stavení a výstavby nových domů na původních místech.

Tabulka 2 Počet obyvatel a domů - obec Malá Losenice v letech 1890 - 2015

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2015
Počet obyvatel	541	616	601	567	538	526	479	389	389	383	349	300	290	269	272
Počet domů	78	77	79	82	81	85	96	103	101	93	90	107	108	108	

Zdroj: ČSÚ, 2016

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel a domů v obci Malá Losenice v letech 1890 - 2015

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011 (počet domů v letech 1961 - 1980 uvádí jen trvale obydlené)

2.2 Struktura obyvatelstva podle pohlaví a rodinného stavu

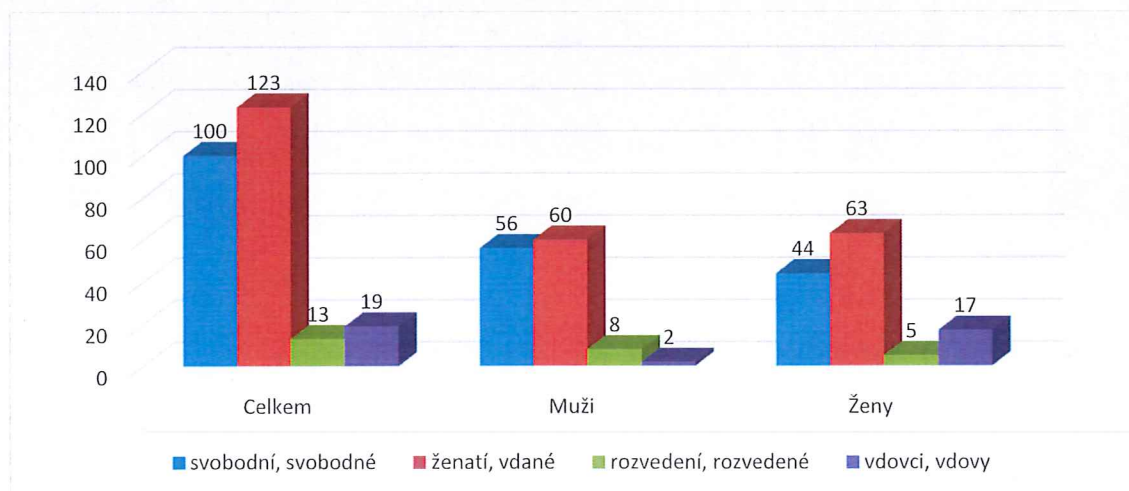
V obci je zastoupení žen a mužů rovnoměrné. Téměř polovinu tvoří ženatí muži a vdané ženy a hned za nimi v tabulce jsou svobodní muži a svobodné ženy. Dle pohlaví je v obci více rozvedených mužů než vdovců, ale u žen je to přesně naopak, tedy v rámci rozdělení pohlaví je více vdov než rozvedených žen.

Tabulka 3 Obyvatelstvo obce Malá Losenice podle rodinného stavu

	svobodní/-é	ženatí/vdané	rozvedení/-é	vdovci/vdovy
Celkem	100	123	13	19
Muži	56	60	8	2
Ženy	44	63	5	17

Zdroj: SLDB 2011, data k 26. 3. 2011

Graf 2 Obyvatelstvo obce Malá Losenice podle rodinného stavu

Zdroj: SLDB 2011, data k 26. 3. 2011

2.3 Přirozený pohyb obyvatelstva

Přirozený přírůstek obyvatel nedosahoval vždy kladných čísel, neboť ve sledovaném období byl povětšinou počet narozených vyšší než počet úmrtí. K největšímu úbytku počtu obyvatel docházelo ve sledovaném období v roce 2009 a 2010, kdy bylo více vystěhovaných obyvatel než nově přistěhovaných. Avšak v roce 2014 došlo k nejvyššímu přírůstku obyvatel, jednalo se o nárůst o 6 obyvatel.

Průměrně se v letech 2004–2014 v Malé Losenici ročně narodily 3 děti. Výjimku tvoří rok 2006 a 2013, kdy se v obci nenarodilo žádné dítě.

V současné době jsou v obci budovány nové parcely (cca 20 stavebních míst) je tedy předpokladem, že by počet obyvatel mohl narůst a s ním i počet narozených dětí.

Tabulka 4 Pohyb obyvatelstva v obci v letech 2004–2014 (údaje k 1. 1. daného roku)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Narození	3	5	-	5	3	3	4	2	2	-	1
Zemřelí	2	5	2	4	-	5	5	3	3	2	1
Přistěhovalí	3	4	7	4	5	2	3	3	4	2	7
Vystěhovalí	2	3	9	7	9	8	9	3	3	2	1
Přirozený přírůstek	1	-	-2	1	3	-2	-1	-1	-1	-2	-
Migrační přírůstek	1	1	-2	-3	-4	-6	-6	-	1	-	6
Celkový přírůstek*	2	1	-4	-2	-1	-8	-7	-1	-	-2	6

* údaj k 31. 12. daného roku

Zdroj: SLDB 2011

V níže uvedené tabulce je zobrazen vývoj obyvatel v letech 2004–2014 ve srovnání obce Malá Losenice, okresu Žďár nad Sázavou a Kraje Vysočina.

Je patrné, že v rámci obce docházelo k úbytku obyvatel, a to hlavně v rovině migrace, kdy se z obce vystěhovalo celkem 56 obyvatel a nově přistěhovalo 44 obyvatel. Nicméně ve srovnání okresu a kraje došlo k celkovému přírůstku obyvatel, který vyrovnával hlavně počet nově narozených dětí oproti zemřelým.

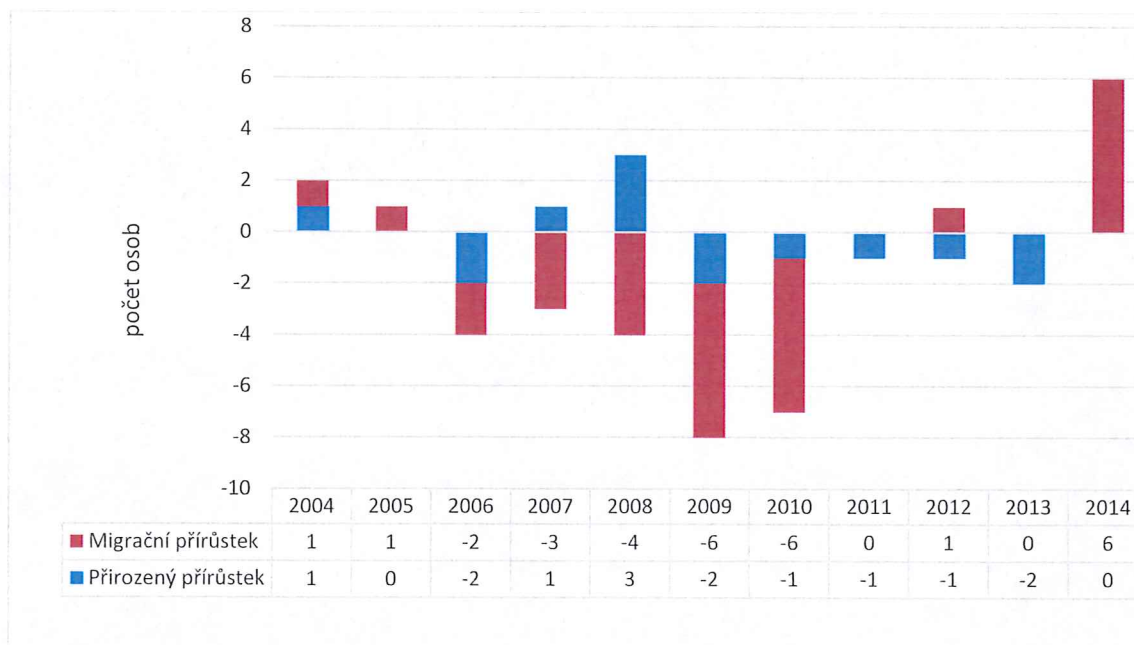
Problém přirozené migrace je zaznamenán i v rámci okresu Žďáru nad Sázavou a Kraje Vysočina, kde je počet vystěhovaných obyvatel vždy vyšší oproti nově přistěhovaným obyvatelům, to však v celkovém počtu obyvatel vždy navýšil přirozený přírůstek, tedy nově narozené děti.

Tabulka 5 Pohyb obyvatelstva v obci, okrese a Kraje Vysočina v letech 2004 - 2014 (období 1. 1. 2004 - 31. 12. 2014)

	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený přírůstek	Migrační přírůstek	Celkový přírůstek*
Malá Losenice	28	32	44	56	-4	-12	-16
Okres Žďár nad Sázavou	13 628	12 118	10 139	11 542	1 510	- 1 403	107
Kraj Vysočina	57 305	55 409	45 357	45 506	1 896	-149	1 747

Zdroj: ČSÚ

Graf 3 Migrační a přirozený přírůstek obyvatel

Zdroj: ČSÚ 2004 - 2014

2.4 Vzdělání

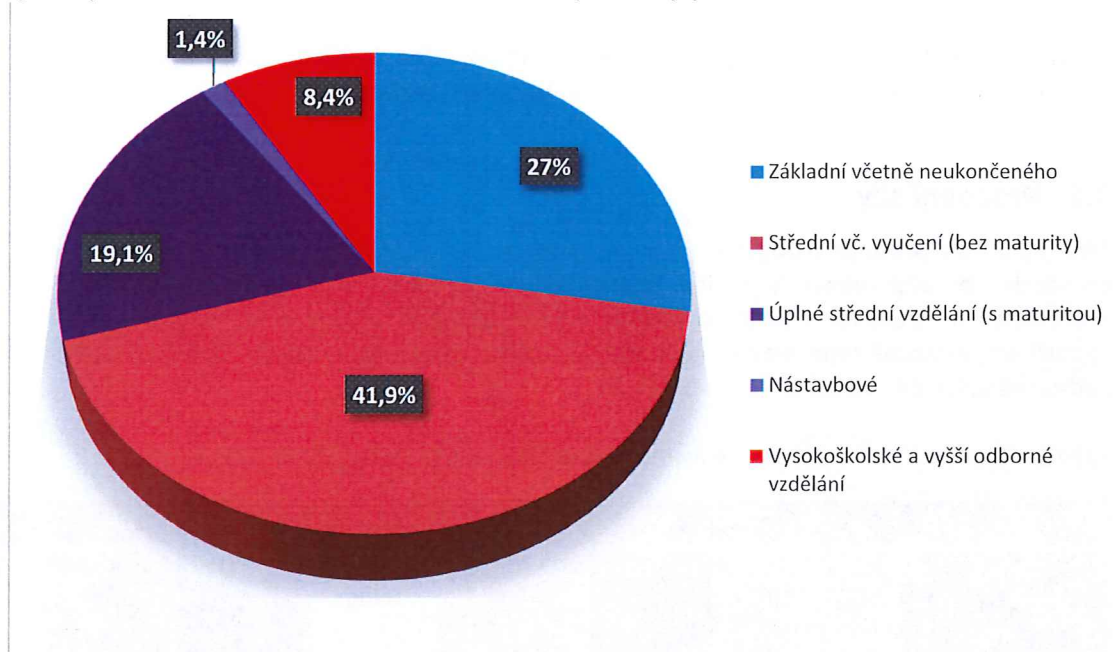
V obci Malá Losenice bylo podle sčítání v roce 2011 ve srovnání s okresním, krajským a republikovým průměrem nejnižší zastoupení lidí s nástavbovým, vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním. Tento jev je velmi obvyklý v menších obcích, neboť průměr zvyšují města a vyšší zastoupení mladších lidí. Převažuje zde střední vzdělání s výučním listem, které má více jak 40 % obyvatel ve věku nad 15 let.

Tabulka 6 Srovnání vzdělanostní struktury obyvatel ve věku od 15 let (v %)

	Základní včetně neukončeného	Střední vč. vyučení (bez maturity)	Úplné střední vzdělání (s maturitou)	Nástavbové	Vysokoškolské a vyšší odborné vzdělání
Malá Losenice	27,0	41,9	19,1	1,4	8,4
Okres Žďár nad Sázavou	18,5	37,3	26,7	2,9	11,5
Kraj Vysočina	18,5	37,5	27,1	2,7	10,8
Česká republika	17,6	33,0	27,1	2,8	13,8

Zdroj: SLDB 2011

Graf 4 Obyvatelstvo obce Malá Losenice starší 15 let podle nejvyššího dokončeného vzdělání

Zdroj: SLDB 2011

3 STRUKTURA ZAMĚSTNANOSTI

Většina obyvatel musí za práci dojíždět do města, a to převážně do Žďáru nad Sázavou a Přibyslavi. K tomu využívají buď osobní automobil, anebo autobusové spojení.

3.1 Pracovní síly

Téměř polovina pracujících obyvatel v obci je zaměstnána v průmyslových oborech, tedy ve výrobních závodech v blízkých městech. Stejně zastoupení (27 %) obyvatel je pak v lesnictví, zemědělství a službách. Ve srovnání v rámci krajského a republikového průměru je nejvíce pracujících lidí ve službách, a naopak nejméně v zemědělství a lesnictví, kde právě na malých obcích je toto zastoupení podstatně vyšší, a to vzhledem k dostupnosti.

Tabulka 7 Struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle sektorů NH (v %)

Území	Počet zaměstnaných celkem	Počet osob			v %		
		Primární sektor	Sekundární sektor	Terciární sektor	Primární sektor	Sekundární sektor	Terciární sektor
Malá Losenice	101	27	47	27	26,7	46,5	26,7
Kraj Vysočina	220 743	13 872	88 731	112 954	6,3	40,2	51,2
Česká republika	4 580 714	124 284	1 474 878	2 828 065	2,7	32,2	61,7

Zdroj: Český statistický úřad, Metainformační systém ČSU, 2011

3.2 Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti v obci Malá Losenice je nižší než míra nezaměstnanosti v Kraji Vysočina a okrese Žďár nad Sázavou, v roce 2015 dosahovala hodnoty 5,2 %.

Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v rámci okresu tvořila obec Malá Losenice 2 %.

Tabulka 8 Počet uchazečů o zaměstnání v rámci obce Malá Losenice, okresu Žďár nad Sázavou a Kraje Vysočina k 31. 12. 2015

	Počet uchazečů o zaměstnání	Počet mladistvých uchazečů (do 18 let věku) - celkem	Počet uchazečů - absolventů - celkem	Počet uchazečů - evidence nad 12 měsíců - celkem	Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	Podíl nezaměstnaných osob celkem
Obec Malá Losenice	9	0	1	2	0	5,2
Okres Žďár nad Sázavou	4 955	16	319	2 035	7,1	6,3
Kraj Vysočina	21 039	89	1 205	8 214	5,9	6,2

Zdroj: Úřad práce – data k 31. 12. 2015

Podíl nezaměstnaných osob se v rámci roku 2015 v obci Malá Losenice v první polovině roku rapidně snižoval téměř na 1 % a poté došlo zpět k navýšení. Během 12 měsíců došlo k procentnímu nárůstu

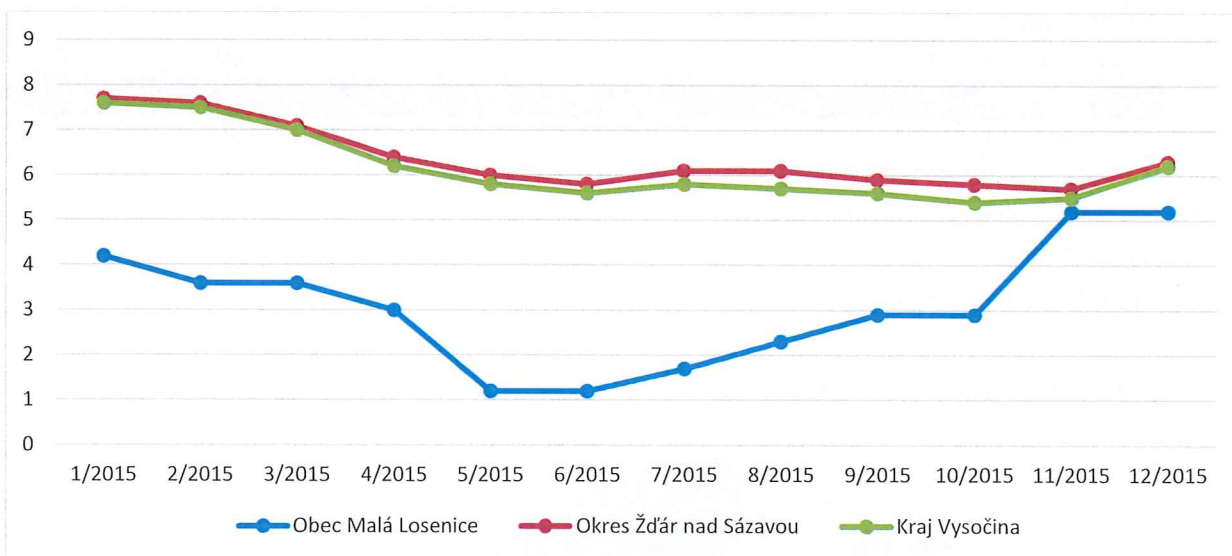
oproti začátku období. V rámci okresu Žďár nad Sázavou a Kraje Vysočina došlo právě k opačnému trendu, a to snížení podílu nezaměstnaných osob o více jak 1 %.

Tabulka 9 Vývoj nezaměstnanosti v období 1/2015–12/2015

Území	Sledované období											
	1/2015	2/2015	3/2015	4/2015	5/2015	6/2015	7/2015	8/2015	9/2015	10/2015	11/2015	12/2015
Obec Malá Losenice	4,2	3,6	3,6	3	1,2	1,2	1,7	2,3	2,9	2,9	5,2	5,2
Okres Žďár nad Sázavou	7,7	7,6	7,1	6,4	6	5,8	6,1	6,1	5,9	5,8	5,7	6,3
Kraj Vysočina	7,6	7,5	7	6,2	5,8	5,6	5,8	5,7	5,6	5,4	5,5	6,2

Zdroj: Úřad práce 2016

Graf 5 Podíl nezaměstnaných osob v období 1/2015 - 12/2015

Zdroj: Úřad práce 2016

4 MÍSTNÍ EKONOMIKA

4.1 Zemědělství

Zemědělská půda představuje 76 % plochy obce, v ní převažuje orná půda (57 % celého katastru). Z velké části je tato půda smluvně obhospodařována firmou Zemědělské družstvo Velká Losenice, ale nachází se zde i soukromí zemědělci.

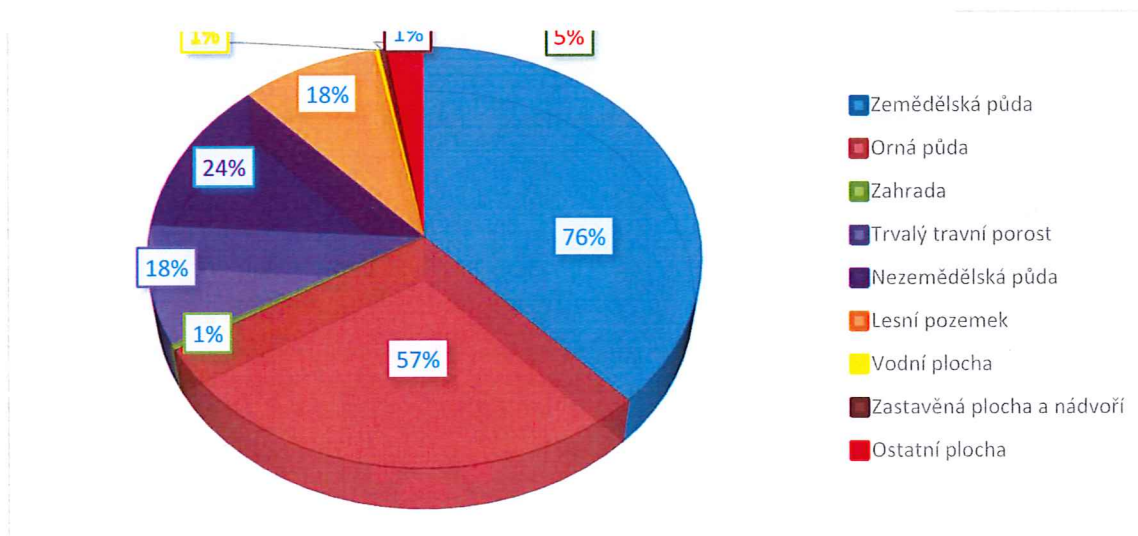
Nezemědělská půda tvoří 24 % katastru, z toho lesy 18 %. Část lesů patří obci, ostatní lesní plochy patří soukromým vlastníkům, případně je majitelem společnost Lesy ČR a.s.

Tabulka 10 Druhy pozemků

Výměra	ha	%
Celková výměra	765	100
Zemědělská půda	582	76
Orná půda	435	57
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	6	1
Ovocný sad	-	-
Trvalý travní porost	140	18
Nezemědělská půda	183	24
Lesní pozemek	136	18
Vodní plocha	4	1
Zastavěná plocha a nádvoří	7	1
Ostatní plocha	36	5

Zdroj: ČSÚ – k 31. 12. 2015

Graf 6 Využití půdy v obci Malá Losenice

4.2 Podnikatelské subjekty v obci

Dle informací z živnostenského rejstříku je v obci registrováno okolo 30 živností s místem podnikání nebo provozovnou na území obce Malá Losenice.

Z řemeslných živností jsou zde hojně zastoupeny tyto obory: truhlářství, zednictví. V oboru volných živností je to pak obor lesnictví (těžba a zpracování dřeva) a zemědělství, IT, zprostředkování obchodu a služeb.

V Malé Losenici mají své provozovny následující právnické osoby:

Zemědělské družstvo Velká Losenice, COOP družstvo Velké Meziříčí – obchod s potravinami.

Tabulka 11 Podnikatelské subjekty v obci Malá Losenice

Typ subjektu	Počet
Státní organizace	1
Akciová společnost	0
Obchodní společnost	0
Družstevní organizace	0
Živnostníci	11
Svobodná povolání	2
Zemědělní podnikatelé	6
Ostatní	4

Zdroj: ČSÚ – k datu 31. 12. 2014

4.3 Rozpočet obce

Obec hospodaří v posledních dvou letech s přebytkovým rozpočtem, výdaje tvoří jak běžné výdaje (opravy a výdaje na provoz) tak kapitálové výdaje, které tvoří především investice. Příjmy tvoří daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a transfery (dotace).

Obec každoročně čerpá dotace a příspěvky z národních a mezinárodních zdrojů (krajské dotace, dotace z místní akční skupiny, dotace ministerské i evropské).

Celkový stav finančních prostředků na účtech obce tvoří cca přes 10 mil. Kč.

Příjmy

Rozhodující je podíl daňových příjmů, ve sledovaném období došlo k navýšení daňových příjmů o 1 mil. Kč oproti roku 2021. Daňové příjmy tvoří daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a ze samostatné výdělečné činnosti a kapitálové činnosti, dále daně z příjmu právnických osob, příjmy z daně z přidané hodnoty a z daně z nemovitosti. Dále došlo k významnému navýšení nedaňových příjmů v roce 2022 oproti roku 2021. Tyto příjmy zahrnují příjmy z vlastní činnosti a z prodeje neinvestičního majetku a ostatní nedaňové příjmy.

Tabulka 12 Příjmy obce Malá Losenice za roky 2021 a 2022 (v tis. Kč)

Druh příjmu	2021	2022
Daňové příjmy (třída 1)	4 703	5 719
Nedaňové příjmy (třída 2)	2 570	5 257
Kapitálové příjmy (třída 3)	0	402
Přijaté transfery (třída 4)	1 898	2 639
Příjmy celkem	9 171	14 017

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Výdaje

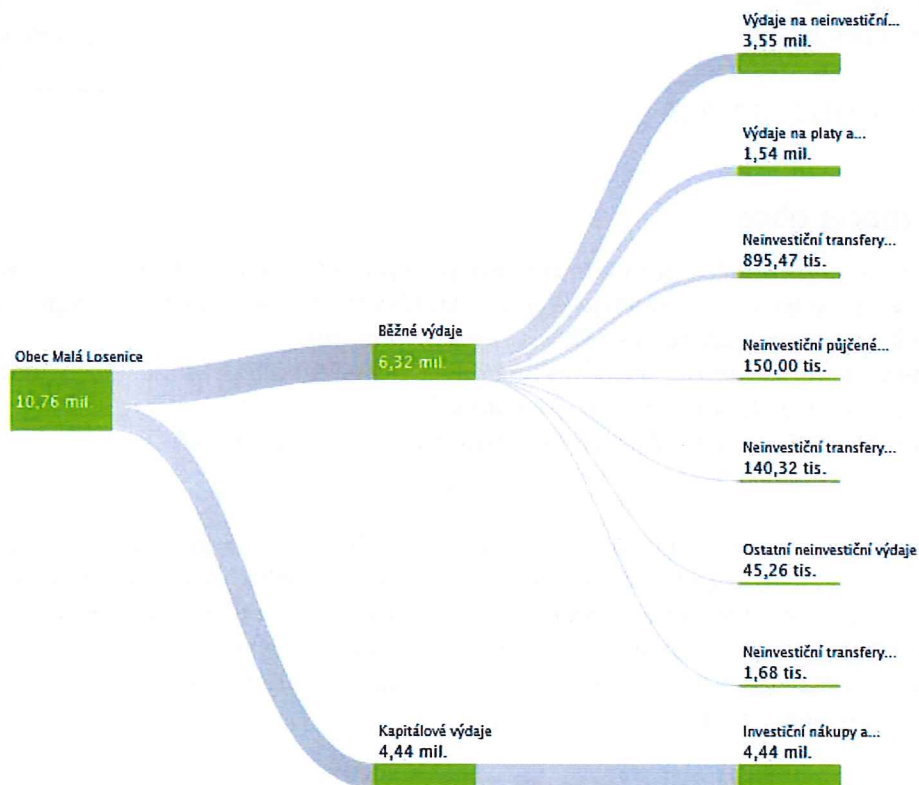
Většinu výdajů tvoří v běžných letech provozní výdaje, v roce 2022 tvoří významnou část i kapitálové výdaje, které výrazně narostly. Tyto výdaje tvoří náklady/výdaje na stavební parcely, které obec nyní připravuje.

Tabulka 13 Vybrané výdaje obce Malá Losenice v letech 2021 a 2022 (v tis. Kč)

Druh výdaje	2021	2022
Běžné výdaje	4 585	6 563
Kapitálové výdaje	1 826	4 436
Výdaje celkem	6 411	10 998

Zdroj: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

Graf 7 Přehled výdajů dle druhů k 31. 12. 2022 (v mil Kč.)

Zdroj: www.monitor.statnipokladna.cz

5 DOMÁCNOSTI A BYDLENÍ

V obci zachován lineární tvar zastavění sídla s původními selskými usedlostmi po obvodu veřejného prostoru s vodotečí, vodními plochami a silnicí procházející nejnižší částí údolí. Z historického pohledu není žádoucí dodatečné zastavění prostoru mezi zmiňovanými selskými usedlostmi lemujícími návěs. Nová zástavba logicky navazuje na stávající urbanistickou strukturu obce.

Ve vnitřku obce dochází k vylidnění, hodně rodinných domů (usedlostí) je prázdných či slouží jako rekreační objekt, v současné době se jedná o cca 19 rodinných domů.

Významnou akcí, která nyní v obci probíhá v rámci oblasti bydlení je výstavba nových parcel. Od obce směrem k Vepřové bude 20 nových stavebních ploch, které budou sloužit k trvalému bydlení.

Obrázek 4 Letecký pohled na obec Malá Losenice

Zdroj: archiv obce Malá Losenice

Obrázek 5 Výstavba nové lokality – stavební parcely

Zdroj: archiv obce Malá Losenice

7 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

7.1 Voda

Obec Malá Losenice je napojena na zdroj pitné vody z obce Vepřová. Rozvody po obci jsou zatím dostatečné, obec však hledí do budoucnosti, a tak hledá svůj zdroj pitné vody. Několik obytných domů je napojeno na funkční skupinový vodovod občanů (studny).

V současné době probíhá vyhledávání nového zdroje pitné vody pro obec Malou Losenici (nová studna).

7.2 Kanalizace

V obci chybí kanalizace. Do budoucna je nutné řešit výstavbu oddílné kanalizace, kde splašková kanalizace bude ukončena obecní čistírnou odpadních vod. Stávající stoky mohou plnit funkci dešťové kanalizace.

7.3 Ostatní sítě

Elektrickou energií je obec zásobena ze vzdušného primárního elektrického vedení VN 22 KV. Jihozápadní cíp katastrálního území obce protíná elektrické vedení VVN 110 KV.

Zásobování teplem je zajištěno plošnou plynofikací, není uvažováno s centrálním zdrojem tepla. Středotlaké rozvody zemního plynu jsou napojeny z regulační stanice VTL/STL Velká Losenice.

8 DOPRAVA

Hromadná doprava osob je zajišťována autobusovou přepravou pravidelnými linkami. Umístění autobusových zastávek z hlediska dostupnosti je vhodné.

V obci se nachází 2 autobusové zastávky.

8.1 Silniční doprava

Územím obce prochází krajská silnice II/350 Štoky-Přibyslav-Svratka a silnice III/35011 Velká Losenice – Malá Losenice, zmiňované komunikace nepatří mezi páteřní sítě Kraje Vysočina.

8.2 Železniční doprava

Nejbližší železniční stanice jsou v Přibyslavi a v Sázavě, vzdálenější pak ve Žďáře nad Sázavou.

Územní plán obce vyznačuje koridor pro železniční dopravu vysokorychlostní tratí (VRT) jako územní rezervu.

8.3 Ostatní doprava

Cca 1/3 území obce je zasažena ochranným pásmem vodorovné překážkové roviny 605 m n. m. a ochranným pásmem vzletového a přistávacího prostoru vnitrostátního letiště Přibyslav.

Je respektována značená dálková cyklotrasa – Českomoravská, účelové a místní komunikace umožňují vyznačit alternativní trasu tzv. Přibyslavského okruhu. Územím obce neprochází značená turistická stezka.

Dobře je vybudována síť hlavních polních cest. Síť vedlejších polních cest je třeba v rámci zlepšení obsluhy i zmenšení měřítka zemědělské krajiny doplnit po prověření v komplexních pozemkových úpravách.

Vodní doprava nemá a nebude mít na území obce své zájmy.

9 VYBAVENOST A SLUŽBY

9.1 Budova obecního úřadu

Obecní úřad je umístěn ve víceúčelově využívaném objektu nad rybníkem Malá Losenice. V budově se nachází i klubovna pro 30 osob a knihovna. Součástí objektu je i hasičská zbrojnice.

9.2 Školství

Obec Malá Losenice je zřizovatelem **mateřské školy**, která se nalézá v bývalém rodinném domku s prostornou zahradou. MŠ je jednotřídní s kapacitou 15 dětí. Navštěvují ji děti ve věku od 2 do 6,5 roku. Kapacita školky je v posledních letech plně využita.

Do budovy školky bylo v posledních letech ze strany zřizovatele výrazně investováno. Byla zde plně zrekonstruována kuchyně a výdejna školky (nová podlahová krytina, obklady, nová kuchyňská linka včetně spotřebičů), dále byly v budově MŠ vyměněny vchodové a interiérové dveře.

Na zahradě u MŠ je dětem k dispozici dopravní hřiště, na kterém se děti učí základy bezpečného dopravního provozu, ale také skluzavka, smyslový chodníček, pískoviště, herní a balanční prvky. Vzhledem k věkovému rozdílu žáků, organizují učitelky práci ve třídě tak, aby respektovali potřeby dětí z různých věkových skupin. Cílem školky je všestranný rozvoj dětí tak, aby byly připraveny na vstup do základní školy.

Školka využívá řadu dotačních titulů a úspěšně čerpá nejrůznější dotace, ať už z Kraje Vysočina či z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v rámci výzev „šablony I – III.“ a nově také „Šablony I.“ Z Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK) a také přes MAS Havlíčkův kraj.

Školka pravidelně organizuje pro děti různé vzdělávací aktivity – projektové dny, výlety, naučné besedy atp. Rodiče mají možnost se školkou komunikovat díky aplikaci TWIGSEE a také díky webovým stránkám školky.

Vzdělávací program školky: „Za Mateřáčkem do školky“

Aktivity: před-plavecká výuka, zdravotně relaxační pobyt v solné jeskyni, pravidelná logopedická péče, hra na zobcovou flétnu, výuka AJ – seznamování s jazykem, výukový program na počítači, kulturní vystoupení v MŠ, společné výlety dětí a rodičů, společná hra dětí a rodičů, akce pro rodiče, návštěva kulturních akcí, divadla, kina, výstavy apod.

Školka pravidelně spolupracuje s místními spolky a organizacemi, dále s Malou technickou univerzitou, s Chaloupkami o. p. s. atp.

Základní škola v obci není, proto 1. – 9. ročník děti navštěvují ve Velké Losenici.

V blízkém okolí se nabízí možnost získání základního vzdělání ve školách ve Velké Losenici, dále ve Vepřové, v Polníčce, Přibyslavi, či Žďáru nad Sázavou (všude je dobrá dostupnost autobusovou dopravou).

Mateřská škola Malá Losenice, Malá Losenice 100, 592 11 Velká Losenice, IČO: 75023822

Ředitelka: Bc. Radka Švandová

Tel: 566 666 320, e-mail: msmalalosenice@email.cz

<https://www.msmalalosenice.cz/>

Obrázek 7 Mateřská škola Malá Losenice – pohled z předu

Zdroj: interní dokumenty obce Malá Losenice

Obrázek 8 Mateřská škola Malá Losenice – pohled ze zahrady

Zdroj: interní dokumenty obce Malá Losenice

9.3 Lékařská a sociální péče

Obyvatelé obce za lékařskou péčí jezdí do okolních obcí a měst. Základní lékařská péče je částečně dostupná v nedaleké obci Velká Losenice (4 km), kde se nachází ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, dále v místě ordinuje také zubní lékař. Bohužel zde už není dostupná ordinace obvodního lékaře pro dospělé, proto obyvatelé obce Malá Losenice dojíždějí k lékaři převážně do Žďáru nad Sázavou či do Nového Veselí.

Ve Žďáře nad Sázavou (14 km) je zabezpečována lékařská péče specializovaných lékařských oborů. Spádová nemocnice je v Novém Městě na Moravě (25 km), nejbližší nemocnice je v Havlíčkově Brodě (22 km). Někteří pacienti navštěvují zdravotní středisko v Přibyslavi (6 km).

Nejbližší služby v oblasti sociálních péče poskytuje Oblastní charita Žďár nad Sázavou (terénní služba, zdravotní pomůcky aj.) V obci doposud fungují rodinné vztahy a tzv. sousedská výpomoc. Nejbližší zařízení sociální péče s celodenním provozem (pečovatelský dům, domov důchodců) jsou ve Žďáře nad Sázavou, Škrdlovicích, Přibyslavi, Havlíčkově Brodě a v Nížkově.

9.4 Sport a kultura

V obci se nachází a aktivně vyvíjí svou činnost tyto **organizace**:

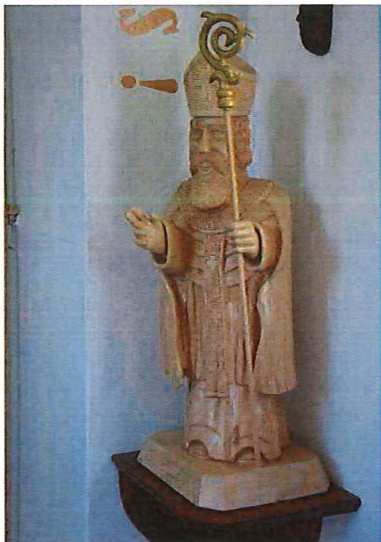
Jednota pro udržování a opravování

římskokatolické kaple Nanebevzetí Panny Marie v Malé Losenici, z. s.

Spolek se zaměřuje na činnosti směřující k záchraně kaple a na konkrétní opravy.

V kapli se konají všechny Májové pobožnosti, 6. července pak bohoslužba k vysvěcení kaple a také pouťová bohoslužba. V obci se dodržují tradiční zvyky – např. tzv. „velikonoční hrkání“.

Obrázek 9 Socha

Zdroj: interní dokumenty obce Malá Losenice

TJ Sokol Malá Losenice, z. s.

Členové TJ Sokol Malá Losenice, z. s., se starají o sportovní a kulturní dění v obci. Co se týče sportu, mají členové sokola zastoupení dvou družstev v okresním stolním tenisu. Sokol udržuje místní fotbalové hřiště a navštěvuje hernu ve staré škole.

Členové TJ spolupořádají pouťové zábavy, masopustní průvod a další akce jak pro děti, tak i pro dospělé (pouťové utkání ve fotbale, fotbalový turnaj, vánoční turnaj ve stolním tenise, fotbalové a florbalové tréninky pro děti atp.).

Obrázek 10 Děti při fotbalovém tréninku

Zdroj: interní dokumenty obce Malá Losenice

SDŽ – Sbor dokonalých žen

Sbor dokonalých žen je parta dokonalých žen, slečen a dívek, které se v obci Malá Losenice starají o kulturní dění zaměřené především na nejmenší obyvatele obce (drakiády, putování za strašidly, dětské dny, putování za historií obce atd.). Podílejí se i na ostatních akcích, které se v obci konají.

SDM – Sbor dobrovolných matek

Sbor dobrovolných matek je stejně jako u SDŽ parta žen, většinou maminek, které se též snaží zpříjemnit a obohatit dění a život v obci, a to různými kulturními a jinými akcemi.

Pro děti pořádají pravidelně dětský karneval, vánoční tvoření, o pouti pak ve spolupráci s obecním úřadem zajišťují program u obecního úřadu.

Pravidelně se scházejí na společném aerobním a jóga cvičení, pořádají společné procházky a výlety na různé koncerty a divadelní představení.

Obrázek 11 Dětský karneval ve „staré škole“

Zdroj: interní materiály obce Malá Losenice

SDH Malá Losenice

Sbor dobrovolných hasičů v obci Malá Losenice byl založen v roce 1896. První písemnou zmínkou o jeho založení je zápis z ustavující valné hromady, která se konala 23. února 1896. Při založení měl sbor 20 činných členů a 13 členů tzv. ochranného sboru. Ruční stříkačka "koňka", která je udržována ve funkčním stavu, byla zakoupena již v roce 1894 od firmy Smejkal v Praze. Motorová stříkačka od firmy Stratílek z Vysokého Mýta byla zakoupena dne 10. dubna 1936. V roce 2009 proběhla její rozsáhlá renovace, kdy byla za obdivuhodného úsilí členů sboru i jejich příznivců do šroubku rozebrána, opravena, opět sestavena a po dlouhé době, kdy byla nefunkční i zprovozněna. 6. června 2009 se členové SDH Malá Losenice zúčastnili s již dokončenou stříkačkou Stratílek oslav výročí 100 let od založení firmy Stratílek ve Vysokém Mýtě.

V současné době má sbor okolo 50 členů a aktivně pracuje s dětmi a mládeží, na jejichž činnost pravidelně čerpá různé dotace.

Hasiči se pravidelně účastní hasičských soutěží a aktivně se podílejí i na ostatních akcích, které se v obci konají.

Hasiči poslední roky úspěšně čerpají různé dotace, především prostřednictvím NSA (Národní sportovní agentury) na požární sport – činnost dětí a mládeže.

Obrázek 12 Foto členů SDH Malá Losenice ze soutěže v Malé Losenici

Zdroj: interní dokumenty obce Malá Losenice

Obrázek 13 CAS JPO V. Malá Losenice

Zdroj: interní materiály obce Malá Losenice

Myslivecký spolek Malá Losenice

Myslivecký spolek Malá Losenice byl založen v prosinci roku 2022, jedná se tedy o nejmladší spolek působící v obci. Tento spolek má v současné době 7 členů.

Spolek by do budoucna rád hospodařil v katastru /honitbě/ obce Malá Losenice a také přispíval svou činností do kulturního dění v obci.

Cílem spolku je nejenom střílet zvěř, ale také se starat o přírodu a území obce, dále pak vzdělávat a předávat dětem a mládeži informace týkající se přírody kolem nás.

Webové stránky spolku: <https://www.mysliveckyspolekmalalosenice.cz/>

Obecní knihovna

Obecní knihovna funguje v budově Obecního úřadu Malá Losenice. K 31. 12. 2022 obsahoval knihovní fond 1529 knih, knihovní fond obsahuje publikace jak pro dospělé, tak i pro děti a mládež. V knihovně je registrováno okolo 30 čtenářů. Ve výměnných souborech ze žďárské knihovny – Knihovna Matěje Josefa Sychry Žďár nad Sázavou bylo v roce 2022 zapůjčeno okolo 1500 knih.

V knihovně je veřejně dostupný internet.

Dětské hřiště

Dětské hřiště se nachází u místní prodejny. Hřiště je volně přístupné veřejnosti. V současné době by obec vybuodovala za pomoci dotace další hřiště v místě nové stavební lokality.

Dopravní hřiště

Dopravní hřiště se nachází v areálu mateřské školky. Na hřišti se děti učí základy bezpečného dopravního provozu.

Víceúčelové hřiště

V roce 2014 se za pomoci Kraje Vysočina podařilo vybudovat nové multifunkční hřiště, které slouží všem spolkům, ale i veřejnosti. Umístění hřiště je určeno reliéfem terénu a využívá rovinatějšího území v prostoru mezi zemědělským areálem a obytnou zónou sídla.

Obrázek 14 Multifunkční hřiště v Malé Losenici

Zdroj: Interní dokumenty obce Malá Losenice

V obci se konají pravidelné akce – pouť, maškarní průvod, dětský karneval, turnaj v malé kopané, drakiáda, příležitostné výstavy (např. pouťová, velikonoční), pálení čarodějnic, pouťové zábavy, putování za strašidly, divadelní představení atp.

Kulturní život v obci je bohatý a pestrý, a to především díky spolupráci všech (obec, spolky i místní obyvatelé).

9.5 Ostatní

V obci se nachází římskokatolická kaple zasvěcená Nanebevzetí Panny Marie, která byla vysvěcena dne 6. července 1924. Kaple je po rozsáhlé opravě, která proběhla v roce 2007. Kapacita kaple je 30 míst k sezení. V kapli se konají pravidelné bohoslužby, dále poutní bohoslužby a májové pobožnosti.

Obrázek 15 Kaple Nanebevzetí Panny Marie

Zdroj: Interní dokumenty obce Malá Losenice

Dále se v obci nachází prodejna smíšeného zboží, která je situována v centru obce. Objekt s 70 m² prodejní plochy vyžaduje běžnou údržbu. Provoz v současné době zajišťuje COOP Velké Meziříčí. Obec každoročně přispívá na provoz tohoto obchodu, aby jej v obci udržela.

Obrázek 16 Prodejna smíšeného zboží v Malé Losenici

Zdroj: Interní dokumenty obce Malá Losenice

V obci se nenachází pošta, nejbližší pošta je ve Velké Losenici, kam obec Malá Losenice spadá.

10 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

10.1 Odpady

Svoz komunálního odpadu zajišťuje firma AVE Žďár nad Sázavou. Firma sváží směsný komunální odpad (SKO) i separovaný odpad.

Většina odpadů se ukládá na skládku v Ronově nad Sázavou, což je místní část města Přibyslav, které ji zároveň i provozuje. Skládku v Ronově nad Sázavou je řízená. Jedná se o skládku S-OO, tzn. skládku pro ukládání povolených odpadů kategorie ostatní. Část skládky je už po rekultivaci. Na skládce se nachází i bioplynová stanice soukromé firmy.

Obec v posledních letech zakoupila přes dotaci velkoobjemové kontejnery na odpad a také domácí kompostéry pro své občany.

10.2 Ovzduší

Ovzduší v obci Malá Losenice je stejně jako v Kraji Vysočina z hlediska čistoty ovzduší jedním z nejčistších územích. Svou roli sehrává přítomnost chráněných krajinných oblastí (CHKO Žďárské vrhy). Tuto skutečnost potvrzuje dlouhodobý monitoring Českého hydrometeorologického ústavu.

11 MÍSTNÍ SPRÁVA

Základní legislativní normou, kterou se ve své činnosti řídí obec, je zákon č. 128/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů (zákon o obcích). Obec Malá Losenice spravuje své záležitosti samostatně a zároveň vykonává státní správu v rozsahu tzv. přenesené působnosti.

Nejvyšším a zároveň výkonným orgánem samosprávy je zastupitelstvo obce volené na čtyři roky. Zastupitelstvo obce Malá Losenice je složeno z devíti členů v čele se starostou a místostarostou obce. Starosta obce je pro výkon své funkce uvolněný, je tedy uvolněn ze „svého“ zaměstnání. Jinými slovy tak vykonává funkci starosty „na plný úvazek“.

Adresa úřadu:

Malá Losenice čp. 30
592 11, pošta Velká Losenice
Tel.: 566 666 319
IČO: 00545171

Starosta: Jaromír Jonák, mobil 724 861 794, starosta@malalosenice.cz

Místostarostka: Michala Sobotková mobil 724 861 796, mistostarosta@malalosenice.cz

Internetové stránky obce: www.malalosenice.cz

11.1 Spolupráce

Obec Malá Losenice se v roce 2012 stala členem **Místní akční skupiny Havlíčkův kraj, o. p. s.** (MAS Havlíčkův kraj) a dala souhlas s naplňováním strategického plánu – Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) MAS Havlíčkův kraj na svém území.

Malá Losenice je členem dobrovolného zájmového sdružení obcí s názvem **Svazek obcí Přibyslavska**. Mikroregion sdružuje celkem 22 obcí na pomezí Havlíčkobrodsko, Žďársko a Jihlavsko v Kraji Vysočina.

Dále je obec členem **SMS ČR (Sdružení místních samospráv ČR)**. Sdružení místních samospráv České republiky je nevládní nezisková organizace, která sdružuje města a obce v Česku a hájí jejich zájmy. Oproti Svazu měst a obcí sdružuje spíše menší obce. Sdružení oficiálně vzniklo 1. ledna 2008 na ustavujícím shromáždění SMS ČR v Jihlavě. Více na <https://www.smscr.cz/>.

12 SHRNU TÍ

12.1 Analytická východiska pro SWOT analýzu

Na základě místního šetření a rozboru situace z analytické části byly stanoveny hlavní klady a zápory, které mají na život v obci vliv.

Zároveň byly definovány příležitosti pro rozvoj obce a hrozby, které by mohly při realizaci plánů nastat. SWOT analýza posoudila k definování hlavních oblastí, na které by se obec měla v blízké době, ale i v delším horizontu, soustředit.

SWOT, což je zkratka z anglických slov Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats, tj. síla (silná stránka) – slabost (slabá stránka) – příležitost (možnost) – ohrožení (hrozba).

12.2 SWOT analýza

SWOT analýza je dnes již standardní metodou regionálního rozvoje. Podstatou této metody je odhalení a současně vzájemné porovnávání vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného objektu a možností a hrozeb, které na něj působí zvenčí.

Smysl SWOT analýzy spočívá v akceptování silných stránek a odstraňování (nebo alespoň omezování) stránek slabých, čímž se zvyšuje pravděpodobnost budoucí realizace příhodných možností, a naopak se omezuje dopad takto pojmenovaných hrozeb.

Výsledky SWOT analýzy slouží jako základ pro další analyzování obce, vymezení problémových oblastí, zaměření rozvojového plánu obce a zpracování záměrů akčního plánu.

SWOT analýza byla zpracována na základ poznatků uvedených v analytické části a na základě místního šetření, které v obci proběhlo. Analýza byla doplněna o názory místních obyvatel v rámci komunitních setkání, která v obci proběhla.

Silné stránky

- bohatá spolková činnost
- bohatá kulturní dění v obci – různé kulturní a společenské akce
- v obci funguje mateřská školka
- v obci funguje obchod
- příjemné okolí – příroda
- zázemí pro kulturní (sportovní) vyžití
- čisté životní prostředí
- vlastnictví lesů a spolupráce s LDO Příbyslav
- dopravní autobusové spojení na hlavní centra (města)
- zajímavá historie a dochované památky
- vyrovnaný (přebytkový) rozpočet obce
- místní spolky vytvářející silnou lokální kulturu
- příjemné a klidné místo pro bydlení
- existence webových stránek obce
- stavební parcely
- sounáležitost obyvatel obce
- spolupráce a sousedská výpomoc místních obyvatel

Slabé stránky

- absence ČOV a kanalizace
- absence některých komerčních služeb v obci
- špatný stav místních komunikací a chodníků
- odchod mladých lidí (rodin)
- malý počet místních zaměstnavatelů
- značná vyjížďka obyvatel za prací
- absence sociální infrastruktury pro seniory
- nedostatečné vybavení některých spolků

Příležitosti

- Velké množství rozvojových ploch v obci
- Příležitost rozvoje v oblasti venkovské turistiky a cykloturistiky
- Klidné místo pro bydlení mladých rodin s dětmi
- Členství obce v rozvojových sdruženích (mikroregionech), místní akční skupině
- Příliv finančních prostředků na rozvoj z dotačních zdrojů
- využití finančních zdrojů z krajského, státního rozpočtu a dotace EU
- Rozvoj drobného podnikání
- Nákup pozemků a vybudování nových stavebních parcel
- Výstavba nových RD, příliv obyvatel
- Nákup nemovitostí
- Nákup vybavení pro výjezdovou jednotku
- Pořádání větších aktivit pro rodiny s dětmi
- Pořádání větších aktivit pro seniory
- Digitalizace místní samosprávy
- Lepší dostupnost služeb

Ohrožení

- Zrušení, či významné omezení autobusových spojů
- Nárůst emigrace obyvatel do větších obcí a měst kraje
- Stárnutí obyvatel obce
- Zánik nebo krach místního obchodu
- nedostatek mladých rodin a dětí
- uzavření mateřské školky
- Nedostatek ploch pro potřeby výstavby RD, zemědělců a podnikatelů
- změny v dotační politice kraje, státu, EU
- nedostatek finančních zdrojů
- nízké osobní zapojení občanů do komunitních akcí
- nepřipravenost projektů

13 STRATEGICKÁ ČÁST

13.1 Strategická vize

Vize dává základní představu o budoucnosti obce. Zohledňuje ideální cíle, ke kterým by měly směřovat plánované projekty, úsilí a finanční prostředky.

Vize obce 2033

Obec Malá Losenice je silná a zdravá obec v Kraji Vysočina, která hrdě zachovává venkovský ráz krajiny, tradice a zajišťuje spokojený život svým obyvatelům ve zdravém, příjemném a klidném prostředí. Obec poskytuje kvalitní vzdělávání dětem, přináší volnočasové vyžití dětem, dospělým, seniorům a rodinám. Obec má kvalitní a dostupné veřejné služby a zdravé životní prostředí. Obec strategicky plánuje, hospodaří a myslí na svůj další rozvoj.

13.2 Stanovení priorit

Priority chápeme jako významově časové nebo věcné přednosti jistých úkolů a činností před ostatními. Součástí strategického dokumentu obce je stanovení základních priorit, které se průběžně rozpracovávají do dílčích specifických cílů. Priority jsou v souladu s jinými strategickými dokumenty (strategie SCLLD MAS Havlíčkův kraj, Kraje Vysočina atd.).

Prioritní opatření:

č. 1: **Udržitelný rozvoj obce a zdravé životní prostředí**

č. 2: **Podpora vzdělávání a volnočasových aktivit**

č. 3: **Rozvoj, propagace a spolupráce**

13.3 Definování specifických cílů

Specifické cíle vedou ke konkrétnímu zajištění rozvoje obce. Jsou definovány ve věcné a časové rovině. Z pohledu času jsou cíle definovány období 2023–2033. Finanční náklady budou specifikovány v rámci jednotlivých projektů.

Tato část strategického dokumentu vytváří podmínky pro operativní řízení obce a hledání zdrojů k naplňování stanovených cílů.

Priority rozpracované do specifických cílů:

PRIORITA 1: Udržitelný rozvoj obce a zdravé životní prostředí

SC 1.1: Péče a údržba komunikací a inženýrských sítí

SC 1.2: Rozvoj občanské vybavenosti

SC 1.3: Péče o kulturní a historické dědictví

SC 1.4: Péče o krajinu, lesy a životní prostředí

PRIORITA 2: Podpora vzdělávání a volnočasových aktivit

SC 2.1: Vzdělávání v obci

SC 2.2: Zapojování občanů a neziskového sektoru do aktivit v obci

SC 2.3: Podpoření zájmových činností a aktivit

PRIORITA 3: Rozvoj, propagace a spolupráce

SC 3.1: Zkvalitnění veřejné správy

SC 3.2: Zvýšení propagace a informovanosti

SC 3.3: Podpoření spolupráce

Návrhy cílových aktivit/opatření jednotlivých specifických cílů:

PRIORITA 1: Udržitelný rozvoj obce a zdravé životní prostředí

SC 1.1: Péče a údržba komunikací a inženýrských sítí

- opravy místních komunikací v celém katastru obce
- oprava a údržba chodníků v obci
- vyřešení majetkových vztahů k pozemkům, po kterých vedou místní komunikace
- zajištění dostupnosti telekomunikačních sítí (internet atp.)
- kvalitní a včasná zimní údržba

SC 1.2: Rozvoj občanské vybavenosti

- zajištění podmínek pro rozvoj nového bydlení (byty, stavební parcely atd.)
- obnova návsi, výsadba veřejné zeleně
- pravidelná obnova budov ve vlastnictví obce
- podpora podnikání
- rekonstrukce hřiště
- vybudování kanalizace a ČOV
- podpora místní knihovny
- zajištění požární ochrany
- zajištění podmínek pro dopravu
- nákup vybavení pro JPO

SC 1.3: Péče o kulturní a historické dědictví

- obnova a údržba kaple včetně okolí
- údržba a péče o drobné sakrální stavby (kříže, sochy atp.)
- obnova a údržba historických budov a památek v obci

SC 1.4: Péče o krajinu, lesy a životní prostředí

- vytvoření podmínek pro třídění odpadu v celé obci
- zajištění pravidelných úklidů v obci
- vhodnou výsadbou a údržbou zeleně podpořit vzhled obce v souladu s principy zachování přirozeného přírodního prostředí
- podporovat využití půdy v souladu s principy ekologického zemědělství
- k informování obyvatel v oblasti ekologického chování pravidelně využívat webové stránky, zpravodaj obce, odborné přednášky atp.
- péče o veřejnou zeleň

PRIORITA 2: Podpora vzdělávání a volnočasových aktivit

SC 2.1: Vzdělávání v obci

- modernizace a údržba mateřské školy včetně školní zahrady
- podpora celoživotního vzdělávání
- personální podpora v MŠ
- podpora propagace vzdělávání v obci
- podpora inovativního a dalšího rozvoje vzdělávání
- podpora dalších míst ke vzdělávání (vytváření míst ke vzdělávání)

SC 2.2: Zapojování občanů a neziskového sektoru do aktivit v obci

- podpora dobrovolnictví občanů při realizaci akcí ve prospěch obce
- podpora aktivit neziskových organizací (formální i neformální) ve prospěch obce i jejich občanů
- podpora dobrovolnictví v oblasti sociální péče (sousedská výpomoc atp.)
- vytváření podmínek pro organizace poskytující sociální služby pro občany
- podpora seniorů a rodin s dětmi (výlety, naučné stezky, místa k setkávání atd.)
- rozvoj tzv. lidského kapitálu v obci

SC 2.3: Podpoření zájmových činností a aktivit

- pořádání kulturních, sportovních a jiných akcí pro občany obce a širokou veřejnost
- podpora činností neziskových organizací v obci (formální i neformální)
- podpora knihovny a čtenářství
- podpora zázemí pro zájmové činnosti
- podpora aktivit a akcí pro seniory
- podpora aktivit a akcí pro rodiny s dětmi

PRIORITA 3: Rozvoj, propagace a spolupráce

SC 3.1: Zkvalitnění veřejné správy

- vytvoření podmínek pro partnerskou spolupráci s podobnými obcemi
- podpora vzdělávání v oblasti veřejné správy
- vytvoření podmínek pro zapojování občanů do rozhodovacího procesu v obci
- vytvářet podmínky pro aktivity občanů vedoucí k rozvoji obce
- koncepční a strategické plánování
- digitalizace veřejné správy a dostupnosti informací

SC 3.2: Zvýšení propagace a informovanosti

- provoz webových stránek obce
- vydávání zpravodaje obce
- tvorba propagačních předmětů obce
- organizování pravidelných setkání s občany
- pořádání různých typů setkávání (srazy, kulaté stoly apod.)
- vytvoření podmínek pro efektivní komunikaci mezi občany a orgány obce
- zapojení obce do soutěže Vesnice roku
- elektronická úřední deska/panel
- SMS služba občanům

SC 3.3: Podpoření spolupráce

- vytvořit podmínky pro spolupráci v rámci dobrovolných svazků obcí, místní akční skupiny (MAS), či s dalšími obcemi a Krajem Vysočina
- národní i mezinárodní spolupráce (výměna zkušeností atp.)
- vzájemná spolupráce obce s neziskovým sektorem, podnikatelským sektorem a veřejností
- spolupráce s mateřskou školou
- spolupráce s místními spolky a organizacemi
- komunikace s veřejností a místními obyvateli
- Smart Village („chytrý venkov“, elektrifikace venkova)

Konkrétní projektové záměry obsahuje dokument „**Databáze projektových záměrů**“, který je pravidelně aktualizován (viz příloha b) tohoto dokumentu.

14 VYUŽITÍ, MONITORING A HODNOCENÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU OBCE

14.1 Využití strategického plánu obce

Strategický plán rozvoje obce Malá Losenice byl projednán a schválen zastupitelstvem obce. Dokument je zpracován na období 2023–2033 a je provázán se strategickými dokumenty, kterými jsou územní plán obce a lesní hospodářský plán.

Strategický plán rozvoje obce je výchozím dokumentem pro konkrétní plánovací činnosti obce, tj. pro plán a realizaci jednotlivých projektů obce. Jednotlivé projekty budou evidovány v databázi projektů obce. Jednotlivé projekty budou evidovány v databázi projektů, která je přílohou tohoto dokumentu. Aktualizace projektů bude prováděna průběžně, a to vždy po projednání a schválení zastupitelstvem obce. Na webových stránkách obce budou k dispozici vždy aktuální verze Strategického plánu obce. Velký význam má využití tohoto dokumentu při zpracování žádostí o dotace a podpory na jednotlivé projektové záměry.

14.2 Monitoring a hodnocení realizace strategického plánu obce

Kontrola a hodnocení realizace plnění Strategického plánu rozvoje obce Malá Losenice budou uskutečňovány zejména:

- porovnáním navrhovaných projektů a zásadních rozhodnutí orgánů obce se strategickým plánem rozvoje obce;
- ročním zhodnocením naplňování strategie koncepce včetně upozornění na zaostávání oproti původním záměrům;
- tvorba aktualizace dle potřeb obce.

Monitoring bude prováděn průběžně, hodnocení a případná aktualizace ve dvou až tříletých intervalech.

Veškeré změny tohoto dokumentu podléhají projednání a schválení zastupitelstvem obce Malá Losenice. Totéž platí i pro přílohu B) tohoto dokumentu s názvem „Databáze projektů k naplnění stanovených cílů pro roky 2023-2033“.

15 ZÁVĚR

Strategický dokument „Program rozvoje obce Malá Losenice 2023-2033“ byl zpracován pro potřeby obce jako jeden z účinných nástrojů vytváření shody místní komunity o budoucnosti obce.

Cílem při vytváření tohoto dokumentu bylo identifikovat priority obce a zvolit taková opatření a aktivity, které povedou k jeho naplňování. Naplňování jednotlivých opatření bude záviset na možnostech jejich zajištění finančními zdroji.

Nástrojem postupné realizaci strategického plánu rozvoje bude databáze projektů, která tvoří přílohu tohoto dokumentu.

Program rozvoje obce je živým dokumentem, reálnost aktivit (projektů) bude zajištěna prostřednictvím jeho aktualizace, ať už zhotovením navazujícího Programu rozvoje obce či prostřednictvím dodatku k programu a také hodnocením tohoto dokumentu.

Odpovědnost za realizaci jednotlivých aktivit, vyhodnocování průběhu realizace a přijímání příslušných opatření má zastupitelstvo obce.

Dokument byl projednán a schválen
Zastupitelstvem obce Malá Losenice dne 14. 4. 2023
(viz Usnesení č. ....4...../2023).

Jaromír Jonák, starosta obce .....

Michala Sobotková, místostarostka obce .....

Zpracovatel:

Ing. Hana Chlubnová

Havlíčkův kraj, o. p. s.

Školní 500, 582 63 Ždírec nad Doubravou

16 PŘÍLOHY

A) Databáze projektů k naplnění stanovených cílů pro roky 2023-2033

